

कैलारी गाउँपालिकाका अध्यक्ष ज्यूबाट प्रस्तुत आ.व. २०८२/०८३ को नीति तथा कार्यक्रम

**संस्कृती प्रवर्द्धन, कृषिमा विविधिकरण तथा वातावरण संरक्षण ।।।
कैलारी रूपांतरणका लागि युवा परिचालन, दिगो विकास तथा समावेशीकरण ।।।**

यस गरिमामय सभाका सभा अध्यक्षज्यू, तथा सभाका सदस्यज्यूहरु,

सर्वप्रथम यस गरिमामय सभामा देशका विभिन्न कालखण्डमा भएका राजनितिक, सामाजिक अन्य आमूल परिवर्तनका लागि आफ्नो प्राण उत्सर्ग गर्ने सम्पूर्ण ज्ञात अज्ञात शहिदहरु प्रति भावपूर्ण श्रद्धाञ्जलि अर्पण गर्न चाहन्छु ।

सभा अध्यक्ष महोदय,

कैलारी गाउँपालिकाको यस अधिवेशनमा आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को विशिष्ट क्षेत्रगत नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्न चाहन्छु

१. कैलारी गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को नीति तथा कार्यक्रमको तयारी विगतमा भए/गरेका असल अभ्यासहरुलाई संस्थागत गर्दै, कमी कमजोरीहरुलाई न्यूनीकरण गर्नुका साथै समावेशीताको सिद्धान्तका आधारमा पूर्णपारदर्शी रुपमा बजेट तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन गरिनेछ ।
२. कैलारी गाउँपालिकामा १५ शैयाका आधारभुत अस्पताल आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ मा संचालनका लागि प्रदेश सरकार तथा नेपाल सरकार तथा प्रदेश सरकारका सम्बद्ध निकायसँग समन्वय तथा सहकार्य गरिनेछ ।
३. कैलारी गाउँपालिकाको समग्र विकासका साथै जनगुनासाहरुको सम्बोधनका लागि गाउँपालिकामा उपलब्ध श्रोत साधनले परिपूर्ति गर्न सम्भव नहुने हुदाँ सोका लागि विभिन्न निकायसँगको समन्वय तथा सहकार्यमा जोड दिनुका साथै सरोकारवाला सहितको सहमती र सहकार्यलाई अंगिकार गरिनेछ ।
४. कैलारी गाउँपालिकाको सभा सवालहरुको सम्बोधन तथा समग्र कैलारी गाउँपालिकाको दिगो विकासका लागि गाउँपालिकामा क्रियाशिल राजनितिक दल, नागरीक समाज, बुद्धिजीवी, भलमन्सा लगायतका सरोकारवालाहरूसँग समन्वय तथा सहकार्य गरिनेछ ।
५. भूमिहिन सुकुम्बासी, भूमिहिन दलित तथा अव्यवस्थित बसोबासीलाई लालपुर्जा वितरणका लागि नेपाल सरकारका सरोकारवाला निकायसँगको समन्वय गरी आ.व. २०८२/०८३ भित्र लालपुर्जा वितरण कार्य गरिनेछ ।
६. कैलारी गाउँपालिकाका नागरिकको विकास प्रतिको तीव्र भावना र समृद्ध कैलारी गाउँपालिकाको आधार स्वरोजगार एवं पूर्वाधार र नागरीकलाई गुणस्तरीय सेवा प्रवाहका आवश्यक बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गरिनेछ ।
७. समृद्ध कैलारी गाउँपालिकाको विकासका आधार, स्वरोजगार एवं पूर्वाधार र विकास प्रतिको आकाँक्षालाई पूरा गर्न शिक्षा, स्वास्थ्य, भौतिक विकास, मानव संसाधनको विकास तथा सामाजिक समावेशीकरणको सिद्धान्तलाई संस्थागत गर्न बजेट तथा कार्यक्रमको तर्जुमा गरिनेछ ।
८. कैलारी गाउँपालिकाका बाढीपिडितको स्थायी तथा दिर्घकालिन व्यवस्थापनका लागि नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार लगायतका सम्बन्धित निकायसँग समन्वय तथा सहकार्य गरिनेछ ।
९. रक्तसंचार केन्द्र (रेडक्रस) धनगढीसँगको सहकार्यमा कैलारीबासीलाई निःशुल्क रगतको उपलब्धता कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिईनेछ ।
१०. कैलारी गाउँपालिकामा प्रस्तुतीमा असहजता आएका गर्भवतीलाई उपलब्ध गराउदै आएको निःशुल्क एम्बुलेन्स सेवालाई निरन्तरता दिईनेछ ।
११. कैलारी गाउँपालिकाका सीप तथा दक्षता प्राप्त व्यक्तिहरुको सीप परिक्षणका लागि CTEVT सँग समन्वय तथा सहकार्य गरिनेछ
१२. कैलारी गाउँपालिकामा वैकल्पिक तथा खुल्ला विद्यालय संचालनका आवश्यक नीति विधिको निर्माण गरी अनिवार्य शिक्षाका कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
१३. गाउँपालिकाको श्रोत तथा साधनले सम्पन्न गर्न नसकिने योजना तथा कार्यक्रमको कार्यान्वयनका लागि नेपाल सरकार, प्रदेश सरकारका निकायसँग समन्वय सहकार्य गरिनेछ ।
१४. मित्तव्ययीताको सिद्धान्तलाई संस्थागत गर्दै समन्वय सहकार्यको अभिवृद्धि र दोहरोपना न्यूनीकरणका लागि विकास साभेदार सँग समन्वयात्मक रुपमा लागत साभेदारीमा कार्यक्रम कार्यान्वयन गरिनेछ ।
१५. गाउँपालिकाको सेवा प्रवाहलाई जनमुखी बनाउन सेवा केन्द्र स्थापना गरी पशु तथा कृषि सेवाका कार्यक्रम कार्यान्वयन गरिनेछ ।

१६. सिकलसेल एनिमिया रोगको रोकथाम तथा उपचारका लागि कैलारी गाउँपालिकामा अस्पताल संचालनका लागि प्रदेश तथा संघीय सरकारका सम्बद्ध निकायसँग समन्वय तथा सहकार्य गरिनेछ ।
१७. आ.व. २०८२/०८३ मा कैलारी गाउँपालिकामा बालमैत्री तथा पोषणमैत्री गाउँपालिका घोषणाका कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि समन्वय तथा सहकार्यमा बालमैत्री वडा तथा पोषणमैत्री गाउँपालिका घोषणा गरिनेछ ।
१८. कैलारी गाउँपालिकाको विकासका प्रकृयालाई नतिजा तथा उपब्धिमुलक बनाउनका लागि कैलारी गाउँपालिकाको आवधिक योजना निर्माण, गाउँपालिकाको पार्श्वचित्र अध्यावधिक गर्न तथा क्षेत्रगत र विषयगत योजना, मध्यकालिन खर्च संरचना निर्माणका लागि नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार तथा विकास साभेदारसँग समन्वय तथा सहकार्य गरिनेछ ।
१९. कैलारी गाउँपालिकाबाट प्रदान गरिने सेवा प्रवाहलाई जनमैत्री बनाई सहज तथा सुलभ रुपमा प्रदान गर्नका लागि गाउँपालिकाको संस्थागत सुधारका साथै एकिकृत सेवा प्रणालीको शुरुवात गरिनेछ ।

सभा महोदय,

अब म, यस सम्मानीत सभामा आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ का विषयगत क्षेत्रका नीतिहरु प्रस्तुत गर्न चाहन्छु ।

१) पूर्वाधार विकासमा :

क) सडक :

- कैलारी गाउँपालिकाको सडक गुरु योजनाको कार्यान्वयनका लागि समन्वय, सहकार्य तथा अन्तर समन्वय गरिनेछ ।
- अन्तर पालिकासँगको समन्वय तथा सहकार्यमा पूर्वाधार विकासका कार्यक्रम कार्यान्वयन गरिनेछन ।
- सडक स्तरोन्नती तथा सडक सञ्जालको विस्तारका लागि आवश्यक उपकरण तथा औजारको व्यवस्थापन गरिनेछ ।
- कैलारी गाउँपालिका सडकहरुलाई पूर्ण ग्राभेल युक्त गरिनुका साथै सडकको स्तरोन्नती गरिनेछ ।
- सुर्निमाला-लौसा-बढैपुर सडक कालोपत्रे तत्काल लागि संघीय सरकारसँग समन्वय गरिनेछ ।
- कटैनी नदीमा पक्कीपुल निर्माणका लागि संघीय तथा प्रदेश सरकारसँग समन्वय गरिनेछ ।
- मोहनापारीको शिवरत्नपुर वस्तीहरुलाई लक्षित गरी भोलुगे पुलको निर्माणका आवश्यक पहल गरिनेछ ।
- सडकको निर्माण कार्यमा गुणस्तर कायम राख्न निर्माण सामाग्रीको परिक्षण कार्यलाई लागु तथा संस्थागत गरिनेछ ।
- सडकको मर्मतका लागि मर्मत सम्भार कोषमा रकम विनियोजन गरी नियमित रुपमा सडकको मर्मत सम्भार गर्ने नीतिको अवलम्बन गरिनेछ ।
- पूर्वाधारका संरचनाहरु विपद एवं जलवायु परिवर्तनको प्रभाव कम हुने गरी डिजाइन गर्ने नीतिको अवलम्बन गरिनेछ ।
- योजनाहरुको छनौट, प्राथमिकिकरण सामाजिक न्याय तथा समावेशीताका आधारमा योजना प्राथमिकता दिने प्रकृयालाई निरन्तरता दिईनेछ ।
- पूर्वाधार विकासका कार्यक्रमहरु संचालन गर्दा रोजगारी अभिवृद्धि तथा स्वरोजगार श्रृजना हुने कार्यक्रमहरु संचालन गर्नका लागि आवश्यक बजेट तथा कार्यक्रमको तर्जुमा गरिनेछ ।
- भो.पु. तथा कैलारी गाउँपालिकाको स्वामित्वमा रहेका भवनहरुको नियमित मर्मत सम्भार गरिनेछ ।
- समग्र कैलारी गाउँपालिकाको विकासका लागि गुरु योजनाको निर्माण तथा आवश्यक बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गरिनेछ
- कोईलही ताल पर्यटकीय क्षेत्रलाई धनगढी उ.मा.न.पा. सँग जोडन घुराहा र घुरही नदीमा मोटेरवल पुल निर्माणका लागि प्रदेश तथा संघीय सरकारसँग आवश्यक पहल तथा समन्वय गरिनेछ ।
- पूर्वाधार विकासका कार्यक्रमहरु कार्यान्वयनमा सुचिकृत बेरोजगारलाई प्राथमिकता दिईनेछ ।
- सडक क्षेत्रको संरक्षण सम्बर्द्धन तथा हरियाली प्रवर्द्धनका लागि सडक किनारामा हरियाली विस्तारका लागि वृक्षारोपणका कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

ख) बिद्युत तथा वैकल्पिक उर्जा :

- बिद्युत सेवाको खपतलाई कम गर्न तथा गृहणीहरुका लागि वैकल्पिक उर्जाका कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछन ।
- बिद्युत सेवाको प्रभावकारी उपयोगका लागि इन्डक्सन चुल्हो वितरणका कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- कृषि उत्पादकत्व अभिवद्धि तथा लागत न्यूनीकरणका लागि बिद्युत सेवा विस्तार गरिनेछ ।
- उद्योग स्थापना तथा औद्योगिक वातावरण श्रृजनाका लागि बिद्युत लाईन विस्तार गरिनेछ ।
- उज्यालो कैलारी गाउँपालिका अर्न्तगत कैलारीका मुख्य बजारमा सडक बत्ती जडानका लागि समन्वय गरिनेछ ।

- बैकल्पिक उर्जाको प्रयोग तथा प्रवर्द्धनका लागि सचेतना अभिवृद्धिका कार्यक्रम संचालन गरिनेछन ।

ग) भवन :

- कैलारी गाउँपालिका उपलब्ध सार्वजनिक भवनलाई अध्ययन, अनुसंधान तथा प्रशिक्षण केन्द्रका रूपमा उपयोग गरिनेछ ।
- विद्यालय समायोजन भई खाली भएका विद्यालय भवनको उपयोग, संरक्षण, सम्बर्द्धनका लागि आवश्यक नीति निर्माण गरिनेछ ।
- कैलारी गाउँपालिकामा रहेका सार्वजनिक भवनहरूको अभिलेखीकरण, संरक्षण गरिनेछ ।
- गाउँपालिकाको प्रशासनिक भवन, विद्यालयका भवन तथा स्वास्थ्य संस्थाहरूका भवन निर्माणका प्रदेश तथा संघीय सरकारसँग समन्वय तथा सहकार्य गरिनेछ ।
- अधुरा तथा क्रमागत रूपमा निर्माण सम्पन्न हुन बाँकी रहेका भवनहरूको निर्माण सम्पन्न गरिनेछ ।
- भवन लगायत भौतिक संरचना निर्माण गर्दा अपाङ्ग मैत्री (पहुँच युक्त) र भूकम्प प्रतिरोधात्मक तरिकाले निर्माण गर्ने नीतिको अवलम्बन गरिनेछ ।
- गाउँपालिका भित्र गाउँघर क्लिनिक तथा सामुदायिक भवनहरूको निर्माण कार्यलाई प्राथमिकता दिने तथा बहुउद्देशीय अवधारणा अनुरूप सामुदायिक भवनको निर्माण कार्य गरिनेछ ।
- भवनहरूको निर्माण गर्दा भवन संहिता लागु गरिनेछ ।
- सामुदायिक तथा सुरक्षित भवनको निर्माण कार्यलाई प्रभावकारीताका साथै कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- कैलारी गाउँपालिकामा निर्माण गरिने भवनहरूलाई पहुँचयुक्त बनाईनुका साथै पुराना भवनहरूमा समेत सुधारका कार्यहरू गरिनेछ ।

२) आर्थिक विकासमा :

क) कृषि विकासमा :

- कृषि उत्पादन अभिवृद्धि तथा कृषि पेशालाई मार्यादित तथा व्यवस्थित बनाउन विद्युत प्राधिकरण सँगका सहकार्यमा विद्युत सेवा विस्तार तथा कृषि मिटरको उपलब्धतालाई निरन्तरता दिईनेछ ।
- कृषकको उत्पादकत्व अभिवृद्धि तथा लागतमा न्यूनीकरणका लागि विभिन्न निकायसँगको समन्वयमा सहूलियत तथा अनुदानमा कृषि उपकरण तथा औजार उपलब्ध गराईनेछ ।
- गुर्गी बाँधको निर्माणका लागि प्रदेश तथा नेपाल सरकारका निकायमा आवश्यक पहल गरिनेछ ।
- कृषिमा आधारित लघु उद्यम कार्यक्रम संचालन गर्ने नीतिको अंगिकार र बजेट तथा कार्यक्रमको तर्जुमा गरिनेछ ।
- कृषि विकासका लागि दिर्घकालिन, मध्यकालिन, अल्पकालिन तथा क्षेत्रगत योजनाको निर्माण गरिनेछ ।
- कृषिमा यान्त्रीकरण, सौर्य सिचाईका तथा डिप बोरिङ्ग लागि विभिन्न निकायसँग समन्वय तथा सहकार्य गरिनेछ ।
- मूल तथा उन्नत बिउ उत्पादन र वितरण, जैविक तथा रसायनिक मलको सहज उपलब्धताका लागि समन्वय गरिनेछ ।
- कृषि उपजको बजारीकरणका लागि कृषिउपज सँकलन केन्द्र तथा हाटबजार संचालनका समन्वय गरिनेछ ।
- बाली विमा कार्यक्रम संचालनका लागि आवश्यक समन्वय तथा सहकार्य गरी प्रभावकारीताका साथ लागु गरिनेछ ।
- कृषिको उत्पादकत्व अभिवृद्धिका लागि माटो परिक्षण तथा माटोको उर्वराशक्ति कायम राख्नका लागि आवश्यक बजेट तथा कार्यक्रमको तर्जुमा गरिनेछ ।
- जैविक तटबन्धनको रूपमा उखु खेती तथा बाँस खेतीको विस्तार तथा बगरखेती जस्ता कार्यक्रमलाई प्राथमिकताका साथ लागु गरिनेछ ।
- जैविक खेती प्रणालीको प्रोत्साहन, तथा कम्पोष्ट मलको उत्पादनमा प्रोत्साहनका कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछन ।
- कृषि उत्पादनमा अभिवृद्धि गर्न एक वडा एक उत्पादन पकेट क्षेत्र कार्यक्रम निरन्तरता साथ विस्तार गरिनेछ ।
- मौसमी तथा बेमौसमी खेतीको प्रवर्द्धन र टनेल खेती गर्न कृषकलाई सौर्य सिचाईको व्यवस्था गरिनेछ ।
- कृषि प्राविधिक तथा कृषकहरूको क्षमता विकासका कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछन ।
- कृषि पेशालाई व्यवसायमुखी बनाउन नयाँ तथा वैकल्पिक खेती प्रणालीलाई संस्थागत गरिनेछ ।
- कृषि विकासका कार्यक्रम संचालनका लागि विभिन्न विकास साभेदारसँग समन्वय तथा सहकार्य गरिनेछ ।
- कृषि विकास कार्यक्रमलाई व्यवस्थित तथा मार्यादित बनाउनका लागि समिति तथा समुहलाई परिचालन गरिनेछ ।

- कृषि उपज सँकलन, भण्डार तथा व्यवस्थापनका लागि मिनि कोल्ड स्टार संचालन गरिनेछ ।

(ख) पशु पंक्षी विकास :

- छाडा पशुचौपाया नियन्त्रण र व्यवस्थापन तथा संचालनका लागि संचालनका गौशाला व्यवस्थापन गरिनेछन ।
- पशु विमाका कार्यक्रम संचालन तथा व्यवस्थापनका लागि सम्बद्ध निकायसँग समन्वय तथा सहकार्य गरिनेछ ।
- पशुपालनलाई व्यवसायीकरण गर्न पशुपालन पकेट क्षेत्र कार्यक्रम, पशु नस्ल सुधार कार्यक्रम तथा पशु पंक्षी विकास कार्यक्रम लागु गर्न कार्यक्रम तर्जुमा गरिनेछ ।
- कृतिम गर्भाधारण कार्यक्रम, पशुविमा कार्यक्रमका लागि आवश्यक कार्यक्रम तर्जुमा गरी कार्यक्रम कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- माछापालनलाई व्यवसायीकरण गरी अधिकतम उत्पादन तथा बजारीकरण नीतिका अवलम्बन गरिने छ ।
- बंगुर, हाँस, कुखुरा तथा बाखा विकासका लागि आवश्यक बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गरिनेछ ।
- पशु खोप तथा पशु स्वास्थ्य तथा पशु विमाका कार्यक्रमहरु प्रभावकारी रुपमा संचालन गरिनेछन ।
- विपन्न तथा सिमान्तकृत घरपरिवारलाई लक्षित गरी पशुपालन सम्बन्धि अनुदानका कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ ।
- विभिन्न निकायसंगको सहकार्यमा पशु स्वास्थ्य शिवीर संचालन गरिनेछ ।

(ग) सहकारीता तथा उद्यम विकास :

- सहकारीको क्षमता विकासका कार्यक्रम संचालन गर्नुका साथै सहकारीसँगको समन्वय तथा सहकार्यमा कृषि विकासका कार्यक्रम संचालन गरिनेछन ।
- सहकारीता क्षेत्रको विकास, विस्तार ,प्रवर्द्धन र प्रोत्साहनमा जोड दिने कार्यक्रमहरु संचालन गरिने छ ।
- उद्योग स्थापनाका लागि दिर्घकालिन योजना निर्माण गरी उद्योगमैत्री वातावरणको श्रृजना सम्भाव्यता अध्ययन तथा सहकार्यमा कार्यक्रम संचालन गरिने छन ।
- सहकारीताका माध्यमबाट लघु तथा उद्यम श्रृजनाका कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछन ।
- उद्यम विकास मार्फत स्थानीय सीप, प्रविधि तथा श्रोतको पहिचान, परिचालन तथा प्रवर्द्धनका साथै आयमूलक कार्यक्रम संचालन गरिने छन ।
- स्थानीय कैलारीबाँसीलाई स्वरोजगार तथा आत्मनिर्भर बनाउनका लागि स्थानीय श्रोत साधनमा आधारित उद्यम विकासका कार्यक्रमहरु संचालन गरिने छन ।
- कैलारी गाउँपालिकामा विभिन्न सीप तथा दक्षता भएका व्यक्तिहरुको सुची तयार गरी सीप परिक्षण गरिनेछ ।
- सहकारीका कार्यक्रमहरुलाई नतिजा तथा जनमुखी बनाउन सहकारी संस्थाको नियमन तथा अनुगमन प्रणालीलाई प्रभावकारीताका साथ लागु गरिनेछ ।
- वगरखेती तथा सामुहिक खेतीका कार्यक्रम सहकारी तथा समुह मार्फत संचालन गर्ने नीतिको अगिकार गरिनेछ ।

(घ) आयआर्जन तथा सीप विकास :

- स्थानीय परम्परागत सीप तथा प्रविधिको पहिचान तथा अभिलेखिकरण गरिनेछ ।
- स्थानीय सीप तथा प्रविधिका जानिफकारको पहिचान तथा अन्तरपुस्ता सीप हस्तान्तरणका कार्यक्रम कार्यान्वयन गरिनेछन
- आयआर्जन तथा सीप विकासका कार्यक्रमलाई नतिजामुखी बनाईनेछ र सोका लागि विभिन्न विकास साभेदारसँगको सहकार्यमा प्याँकेजमा कार्यक्रम कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- आयआर्जनका कार्यक्रमहरुको कार्यान्वयनका लागि स्थानीय श्रोत, साधन र सीपको अभिलेखीकरण गरिनेछ ।
- स्थानीय श्रोत, सीप प्रविधिको संरक्षण, सम्बर्द्धन तथा प्रयोग गरी आयआर्जनका कार्यक्रम संचालन गरिनेछन ।
- विपन्न, सिमान्तकृत तथा अल्पसंख्यकलाई लक्षित गरी आयआर्जनका कार्यक्रम संचालन गरिनेछन ।
- लक्षित वर्गका आयआर्जन तथा स्वरोजगारीका लागि क्षमता विकास तथा रोजगारीका कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछन ।
- विभिन्न सरकारी, गैह्र सरकारी, निजी क्षेत्रको समन्वयमा सीप विकास तथा आयआर्जनका कार्यक्रम संचालन प्रकृयालाई अभै समन्वयात्मक गरिने छ ।
- कृषिजन्य आयआर्जनका कार्यक्रमलाई व्यवस्थित तथा मार्यादित बनाउनका लागि समन्वयात्मक रुपमा हाट बजारको व्यवस्थापन गरिनेछ ।

(ङ) युवा परिचालन तथा स्वरोजगार कार्यक्रम :

- युवा लक्षित परामर्शका कार्यक्रम संचालन गरिनेछन ।
- युवाहरूका लागि उद्यम तथा क्षमता विकास कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछन ।
- युवाहरूलाई स्वरोजगार बनाउनका लागि युवा लक्षित कार्यक्रमको तर्जुमा गरिनेछ ।
- स्थानीय विकास निर्माणका कार्यहरूमा युवालाई परिचालन गरिनेछ ।
- युवाहरूको क्षमता, तथा व्यक्तित्व विकासका साथै लोक सेवा प्रशिक्षणका कक्षा संचालन गरिनेछन ।
- प्रधामन्त्री स्वरोजगार कार्यक्रमलाई बेरोजगार युवा लक्षित गरी संचालन गरिनेछ ।
- युवा लक्षित सीप तथा दक्षता विकासका कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- युवाहरूलाई विभिन्न अभियान तथा सामाजिक रपान्तरणका कार्यक्रममा सहभागी गराईनेछ ।

(च) पर्यटन विकास :

- पर्यटन विकास तथा प्रवर्द्धनका लागि सम्भावनाहरूको पहिचान र आवश्यक बजेट तथा कार्यक्रमको तर्जुमा गरिनेछ ।
- कैलारी गाउँपालिका पर्यटकीय क्षेत्रको परिचय सहितको पर्यटन पाश्वचित्र निर्माण गरिनेछ ।
- पर्यटन गुरुयोजनाको निर्माण गरी पर्यटन प्रवर्द्धन तथा पर्यटन विकासका कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछन ।
- प्राकृतिक, साँस्कृतिक, ऐतिहासिक, धार्मिक सम्पदाहरूको उचित संरक्षण सम्बर्द्धनका कार्यक्रम संचालन गरिनेछन ।
- स्थानीय समुदायको कला संस्कृतीहरूको संरक्षण, सम्बर्द्धनका कार्यक्रम संचालन गरिनेछन ।
- स्थानीय परम्परा तथा संस्कृतीको संरक्षण तथा प्रवर्द्धनका लागि संग्राहलयको स्थापना गरिनेछ ।
- ताल तलैयाको एकिकृत अभिलेख एवं होमस्टेको प्रवर्द्धनका लागि विशेष कार्यक्रम संचालन गरिनेछन ।
- युवाहरूका लागि पर्यटन प्रवर्द्धन सम्बन्धि कार्यक्रम संचालन गरिनेछन ।
- कैलारी गाउँपालिकाका पर्यटकीय क्षेत्रका प्रवर्द्धनका लागि प्रचार, प्रसार तथा महोत्सवको आयोजना गरिनेछ ।

३)सामाजिक विकासमा :

क) लैंगिक समानता तथा सामाजिक सामावेशीकरण :

- पूर्ण विभेदमुक्त कार्यक्रमका मार्फत : समाजमा भएका असल प्रयासहरूलाई संस्थागत गर्ने तथा विसंगती तथा विकृती (छाउपडी, बोक्सी, जातीय छुवाछुत, लैंगिक विभेद, लागु औषधको प्रयोग जस्ता) को अन्त्यका लागि सचेतनाका कार्यक्रम प्रभावकारी रूपमा संचालन गरिनेछ ।
- लैंगिक हिंसा पिडित कोष स्थापना तथा संस्थागत गर्नुका साथै कोषको संचालन तथा व्यवस्थापनका लागि सरोकारवाला सँग समन्वय तथा सहकार्य गरिनेछ ।
- अपाङ्गता लगायतका सामाजिक तथा आर्थिक रूपमा पछाडि रहेका व्यक्तिहरूको लागी लक्षित गरी उद्यमशिलता तथा स्वरोजगारका कार्यक्रमहरू संचालन गर्न जोड दिइनेछ ।
- यौनिक अल्पसंख्यक तथा अन्य अल्पसंख्यक समुदायको उत्थान, क्षमता विकास तथा शसक्तिकरणका लागि आवश्यक बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गरिनेछ ।
- अनाथ, असाहय तथा संरक्षण विहिन बालबालिकाका लागि विशेष कार्यक्रम समन्वयात्मक रूपमा संचालन गरिनेछ ।
- बाल विकास तथा बाल सहभागिता अभिवृद्धिका लागि विशेष कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- गाउँपालिकाले शहिद तथा बेपत्ता परिवारहरूको सम्मानका विशेष कार्यक्रम कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- लैंगिक तथा घरेलु हिंसा पिडितहरूका लागि सुरक्षित आवास गृह (सेफ हाउस) निर्माण तथा संस्थागत रूपमा संचालनका लागि समन्वय तथा सहकार्य गरिनेछ ।
- सामाजिक समावेशीकरणका कार्यक्रम प्राथमिकताका आधारमा पारदर्शी रूपमा संचालन गरिनेछन ।
- बालबालिकाको सर्वोत्तम हितलाई संस्थागत गर्ने नीतिको अवलम्बन गरिनेछ ।
- बालमैत्री स्थानीय शासन अवधारणालाई संस्थागत गर्न विभिन्न निकायहरूसँग समन्वय तथा सहकार्य गरिनेछ ।
- जनमैत्री सेवा प्रवाहका लागि गाउँपालिका तथा वडा कार्यालयहरूमा स्तनपान कक्ष निर्माण गरिनेछ ।

ख) शिक्षा :

- गाउँ शिक्षा योजनाले निर्दिष्ट गरेका क्रियाकलापहरु समन्वयात्मक रुपमा संचालन गरिनेछन ।
- कैलारी गाउँपालिकाका नागरीकहरुलाई लक्षित गरी खुल्ला तथा बैकल्पिक विद्यालय संचालन गरिनेछन ।
- अभिभावक शिक्षा कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिई गुण स्तरिय शिक्षाका कार्यक्रम कार्यान्वयन गरिनेछन ।
- शैक्षिक गुणस्तर सुधार तथा गुण स्तरिय शिक्षाको प्रवर्द्धन तथा मार्यादित शैक्षिक विकासका क्रियाकलापहरुलाई संस्थागत गर्नका लागि विद्यालय समायोजन तथा शिक्षक दरवन्दी मिलान कार्यलाई संस्थागत गरिनेछ ।
- शिक्षालाई स्वरोजगारमुखी बनाउन कैलारी गाउँपालिकामा प्राविधिक तथा व्यवसायिक शिक्षाका कार्यक्रम संचालनका लागि आवश्यक समन्वयत तथा सहकार्य गरिनेछ ।
- विद्यालयहरुमा हुने शिक्षण गतिविधिको अनुगमन, निरीक्षण र मूल्याङ्कन नियमित र प्रभावकारी बनाउनका लागि अनुगमन संसयन्त्रको निर्माण तथा संघन अनुगमनका माध्यमबाट विद्यालय समायोजन तथा जनशक्तिको व्यवस्थापन गरिनेछ ।
- विद्यालय भर्नादर शतप्रतिशत तथा विद्यालय छोडने दर सुन्यमा झार्न हेप्पी स्कूलको अवधारणा कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- शैक्षिक विकास तथा गुणस्तरी शिक्षाका लागि कैलारी गाउँपालिकामा बहुमुखी क्याम्पसको स्थापना गर्न पहल गरिनेछ ।
- विद्यालयहरुमा गुणस्तरीय शिक्षाका लागि पुस्तकालय तथा प्रयोगशालाको व्यवस्थापन गरिनेछ ।
- स्थानीय मातृभाषाको पाठक्रमलाई सवै कक्षा सम्मका लागि तयार गरी लागु गरिनेछ ।
- सामुदायिक विद्यालयहरुको शैक्षिक गुणस्तर बृद्धिका लागि शिक्षकको क्षमता विकास कार्यक्रम संचालन गरिनेछन ।
- विद्यालय व्यवस्थापन समितिको बैठकलाई उपलब्धि र नतिजामूलक बनाउनका विद्यालय व्यवस्थापन समितिको क्षमता विकासका कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछन ।
- विद्यालयहरुको कार्य सम्पादनको आधारमा मूल्याङ्कन गरी पुरस्कृत गरिनेछ ।
- शिक्षकहरुलाई पेशागत काममा बढी केन्द्रित हुनका लागि अभिप्रेरित हुने खालका कार्यक्रमहरु तर्जुमा गरिनेछन ।
- बालमैत्री सिकाईलाई संस्थागत गर्न आवश्यक कार्यक्रमको कार्यान्वयन गर्ने नीतिलाई अंगिकार गरिनेछ ।
- शैक्षिक गुणस्तरमा सुधारका लागि उत्कृष्ट विद्यार्थी, शिक्षक तथा विद्यालयलाई प्रोत्साहनका कार्यक्रमहरुलाई निरन्तरता दिईनेछ ।
- गाउँपालिकाले संस्थागत विद्यालयलाई समेत सामुदायिक विद्यालय जस्तै अपनत्वको व्यवहार गर्ने तथा संस्थागत विद्यालयका विद्यार्थीहरुलाई समेत उत्प्रेरणा अभिवृद्धिका कार्यक्रम संचालन गर्नेछ ।
- विद्यालय व्यवस्थापन समिति लगायतका समितिहरुमा बालबालिकाहरुलाई लक्षित गरी छलफलका कार्यक्रमहरु संचालन गरी शैक्षिक गुणस्तरको अभिवृद्धि गरिनेछ ।
- बाल विकास सहजकर्ता र कर्मचारीका साथै निजी श्रोतका शिक्षकहरुको उचित सम्मान गर्दै शिक्षकहरुको व्यवस्थापनका लागि आवश्यक बजेट तथा कार्यक्रमको तर्जुमालाई निरन्तरता दिईनेछ ।
- विद्यालयमा दिवा खाजा कार्यक्रमलाई गुणस्तरीय बनाउनका लागि विभिन्न निकायसँगको समन्वय गरिनेछ ।
- विद्यालय व्यवस्थापन समिति, शिक्षक अभिभावक संघ तथा शिक्षकहरुको क्षमता विकासका कार्यक्रम संचालन गरिनेछन ।
- बालमैत्री विद्यालय संचालन तथा बालमैत्री सिकाईका सिद्धान्तहरुलाई संस्थागत गरिनेछ ।

ग) स्वास्थ्य :

- कैलारी गाउँपालिकामा सिकलसेल अस्पताल निर्माणका आवश्यक समन्वय तथा सहकार्य गरिनेछ ।
- आ.व. २०८२/०८३ भित्र १५ सैयाको अस्पताल संचालन गर्न नेपाल सरकारका सम्बन्धित निकायमा पहल गरिनेछ ।
- अति गरीव परिवारहरुलाई स्वास्थ्य सेवा बीमा गर्ने कार्यक्रम प्रभावकारी रुपमा कार्यान्वयनका लागि नीति, बजेट, कार्यक्रमको तर्जुमाका साथै सम्बन्धित सरोकारवालासँग समन्वय तथा सहकार्य गरिनेछ ।
- मानसिक रोगीहरुको सम्मान तथा स्वास्थ्यमा सुधार ल्याउनका लागि विविध कार्यक्रमहरु तर्जुमा गर्ने तथा मानसिक रोगको न्यूनीकरणका लागि परामर्श सेवा केन्द्रको स्थापना गरिनेछ ।
- विपन्न तथा सिकलसेलका विरामीहरुको औषधी उपचारका लागि गाउँपालिकामा औषधी उपचार कोषको व्यवस्था गरीनुका साथै जनचेतना अभिवृद्धिका कार्यक्रमहरुलाई निरन्तरता दिईनेछ ।
- प्रस्तुती गृहहरुको स्तरोन्नती गरिनुका साथै प्रजनन स्वास्थ्यका कार्यक्रम प्रभावकारी रुपमा संचालन गरिनेछन ।
- स्वास्थ्य सेवामा गुणस्तरियता कायम गर्न प्राविधिक जनशक्तिको क्षमता विकासका साथै स्वास्थ्य संस्थाहरुको स्तरोन्नतीका लागि सम्बन्धित निकायमा अनुरोध गर्ने तथा स्वास्थ्य सेवालाई भरपर्दो र गुणस्तरीय बनाईनेछ ।

- महिला स्वास्थ्य स्वमसेवकहरुको मनोबल उच्च हुने खालका प्रोत्साहनमूलक कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछन ।
- दिर्घ रोगका विरामीहरुको औषधी उपचारका लागि आवश्यक नीति, बजेट तर्जुमा तथा जनचेतनामूलक कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- महामारी तथा दैबिक प्रकोपबाट पिडितहरुको उपचार तथा राहतका लागि आवश्यक बजेट तथा कार्यक्रमको तर्जुमा गरी राहत तथा पुर्नस्थापना कोषको स्थापना गरी कार्यक्रम संचालन गरिनेछन ।
- लागु औषध तथा दुर्यसनमा रहेका वर्गको पुर्नस्थापना तथा मनोसामाजिक परामर्शका लागि परामर्श केन्द्र तथा परामर्श कर्ताको व्यवस्थापनका लागि बजेट तथा कार्यक्रमको तर्जुमा गरिनेछ ।
- आयुर्वेद, पंचकर्म सेवा तथा आयुर्वेद चिकित्साको प्रचार प्रसार तथा जडीबुटी खेती प्रवर्द्धन तथा प्रसोधन, योग शिविर कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- गाउँपालिकाकाले परिलक्षित गरेको अवधारणा अनुरूप पूर्ण सरसफाई युक्त गाउँपालिका बनाउनका लागि आवश्यक बजेट तथा कार्यक्रमको तर्जुमा गरिनेछ ।
- गाउँपालिकालाई पूर्ण सरसफाई युक्त बनाउनका लागि सार्वजनिक तथा पर्यटकीय क्षेत्रहरुमा सार्वजनिक सौचालयको व्यवस्थापन गरिनेछ ।
- जिरो होम डेलीभरी तथा पूर्ण बृद्धि अनुगमनका लागि आवश्यक बजेट, नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमा तथा पोषण मैत्री स्थानीय शासन कार्यक्रम कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- बिद्यालय स्तरमा योग शिक्षाका कार्यक्रम संचालन गर्ने तथा जडीबुटी सम्बन्धि हाते पुस्तिकाको प्रकाशन गरी आयुर्वेद पद्धतीका प्रचार प्रसार गरिनेछ ।
- महामारी, सरुवा रोग तथा विभिन्न किसिमका रोग तथा प्रकोपको रोकथाम तथा नियन्त्रणका लागि आवश्यक बजेट, नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमा गरिनेछ ।
- गर्भवतीलाई निःशुल्क एम्बसलेन्स सेवा तथा सिकलसेलका विरामीलाई उपलब्ध गराउदै आएको यातायात खर्चलाई गतवित्तमा जस्तै निरन्तरता दिईनेछ ।
- विभिन्न निकायसँगको समन्वय तथा सहकार्यमा विभिन्न स्वास्थ्यका शिविरहरु संचालन गरिनेछन ।
- गाउँपालिका भित्रका नागरीकहरुलाई सफा र स्वच्छ खानेपानी, जनताको लगानी उपलब्ध गराउन जनतासँगको सह लगानीमा खानेपानी विस्तार आयोजनाहरु संचालन गरिनेछन ।
- सफा सुन्दर हराभरा राम्रो गाउँपालिका बनाउन एक घर एक धारा नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

घ) सामाजिक परिचालन :

- स्थानीय समुदायमा अधिकार प्रति सचेत र कर्तव्य प्रति जागरुक हुने खालका कार्यक्रमहरु संचालन गर्न आवश्यक बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गरिनेछ ।
- स्वयंसेवी भावना, अपनत्व, सहअस्तित्व, सहिष्णुता तथा सामाजिक सदभाव अभिवृद्धिका कार्यहरु संचालन गर्न बजेट , तथा कार्यक्रम तर्जुमा गरिनेछ ।
- स्थानीय विकासका कार्यमा भलमन्सा, विभिन्न क्लव, समुह तथा नागरिक समाजलाई परिचालन गरिनेछ ।
- स्थानीय स्तरमा गठन भएका समुह, सञ्जाल तथा क्लवहरुको क्षमता विकासका कार्यक्रम संचालन गरिनेछन ।
- विभिन्न सामाजिक अभियान तथा सामाजिक सदभाव कायम गर्ने कार्यक्रमका साथै विकृती, कुप्रथा तथा कुसस्कार न्यूनीकरणका लागि सामाजिक अगुवा, धामी, गुरुवा तथा पण्डित पुरोहितको सहभागिता अभिवृद्धि हुने खालका कार्यक्रम संचालनका लागि बजेट, तथा कार्यक्रमको तर्जुमा गरिनेछ ।
- विकास प्रकृयामा सबैको जागरुकता तथा संगठित रुपमा सहयोग गर्ने परिपाटीको विकासका लागि आवश्यक कार्यक्रमको तर्जुमा गरिनेछ ।
- जस्को सवाल उसैको सहभागिताको सिद्धान्तका आधारमा सामाजिक परिचालनका कार्यक्रम कार्यान्वयन गरिनेछन ।

ड) युवा तथा खेलकुद :

- Indoor तथा Outdoor खेलकुदका कार्यक्रम संचालनका लागि रंगशाला निर्माणका लागि समन्वय तथा सहकार्य गरिनेछ ।
- राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय स्तरका व्यक्तित्व निर्माणका विशेष (प्रशिक्षणका) खेलकुदका कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिईनेछन ।
- युवाहरुलाई लक्षित गरी व्यक्तित्व तथा क्षमता विकासका कार्यक्रम संचालन गरिनेछन ।

- युवाहरुको शारिरीक तथा मानसिक विकासका लागि युवा लक्षित परामर्शका कार्यक्रम गरिनेछ ।
- एक वडा एक खेलमैदान स्तरोन्नतीका कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ ।
- युवाहरुको शारिरीक क्षमता विकासका लागि विभिन्न खेलकुदका कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछन ।
- युवाको खेलकुद प्रतिको आकर्षक बढाउनका लागि विशेष कार्यक्रम संचालन गरिनेछन ।

४) वनवातावरण तथा विपद व्यवस्थापनमा :

क) वन विकास तर्फ :

- तालतलैयाहरुको श्रोत व्यवस्थापन तथा आय परिचालनका सरोकारवालासँग समन्वय तथा सहकार्य गरिनेछ ।
- वन तथा वन्यजन्तु पशुपक्षी संरक्षणका कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछन ।
- तालहरुको उचित संरक्षण, सम्बर्द्धन तथा व्यवस्थापनका लागि आवश्यक बजेट तथा कार्यक्रमको तर्जुमा गरिनेछ ।
- वन अतिक्रमण र वन विनाश नियन्त्रण गर्न विशेष कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ ।
- वनलाई आयमुखी बनाउनका लागि वन क्षेत्रभित्र हर्छो, बर्छो, अमला, निम जस्ता बहुउपयोगी वनस्पतिहरुको वृक्षा रोपण गर्नुका साथै स्थानीय उपभोक्ताहरुसँगको सहकार्यमा बेत, बाँस, बावियो जस्ता उच्चमूल्य श्रृंखला भएका वन्यजन्तु उत्पादनका लागि आवश्यक कार्यक्रमहरु तर्जुमा गरिनेछ ।
- वृक्षारोपणका कार्यक्रमहरु संचालन गर्दा माटो परिक्षण गरी उपयुक्त जातको वृक्षारोपण गर्ने कार्यक्रमको तर्जुमा गरिनेछ ।
- रोपिएका बोटविरुवाको संरक्षणका लागि आवश्यक बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गरिनेछ ।
- वनपैदावरको उचित व्यवस्थापनका लागि नीति तथा विधिको निर्माण तथा संयन्त्रको व्यवस्थापन तथा परिचालन गरिनेछ ।
- वन्यजन्तु उत्पादनमा आधारित लघु उद्यम स्थापना तथा प्रवर्द्धनका लागि समन्वय तथा सहकार्य गरिनेछ ।

ख) पर्यटन विकासमा :

- तालतलैयाहरुको संरक्षण सम्बर्द्धनका लागि तालतलैयाहरुको DPR निर्माण गरी तालतलैयाहरुलाई पर्यटनमुखी बनाइनेछ ।
- गाउँपालिकामा रहेको बसन्ता अन्तराष्ट्रिय जैविक मार्ग लगायतका अन्य क्षेत्रहरुको प्रवर्द्धन तथा संरक्षणका लागि विशेष कार्यक्रम संचालन गरिनेछन ।
- ताल तलैयाको एकिकृत अभिलेखीकरण, ताल क्षेत्रमा पर्यटकीय गतिविधिका कार्यक्रमहरुलाई प्रवर्द्धन गर्नका लागि बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गरिनेछ ।
- वन्यजन्तु पर्यटन प्रवर्द्धनका कार्यक्रमहरु संचालनका सरोकारवाहरुसँग समन्वय तथा सहकार्य गरिनेछ ।

ग) उर्जा वातावरण तथा जलवायु परिवर्तन :

- जलवायु परिवर्तन अनुकुलनका कार्यक्रमहरु : (सचेतना अभिवृद्धि, वैकल्पिक खेती, सुरक्षित आवास) संचालन गरिनेछन ।
- कैलारी गाउँपालिकाको स्थानीय अनुकुलन योजना तयार गरी योजनाको कार्यान्वयनका लागि कार्यक्रम तर्जुमा गरिनेछ ।
- जलवायु परिवर्तनको असर न्यूनीकरण र अनुकुलनका कार्यक्रमहरु संचालनका लागि जनचेतना अभिवृद्धिका कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछन ।
- विकास कार्यक्रम संचालन गर्दा वातावरण संरक्षण क्षेत्रमा कार्यरत सरकारी तथा गैरसरकारी निकायहरु बीच समन्वय गरी एकद्वार प्रणालीबाट विपद् व्यवस्थापन कार्यक्रम संचालन गर्न जोड दिइनेछ ।
- वातावरण संरक्षण तथा जलवायु परिवर्तनले पार्ने प्रभाव तथा असरहरुका बारेमा जनचेतना अभिवृद्धि तथा अनुकुलनका कार्यक्रमहरु प्रभावकारीताका साथ संचालन गरिनेछन ।
- वातावरण सरसफाई तथा गृहणीको स्वास्थ्यमा सुधारका लागि सुधारिएको चुल्हो बाँयोग्यास तथा रसायन ग्याँसको व्यवस्था गरिनेछन ।

घ) विपद जोखीम न्यूनीकरण तथा वातावरण संरक्षण :

- विपद प्रभावित क्षेत्रको जोखीम नक्साकन गरी पूर्व तयारी लगायत विपद व्यवस्थापनका कार्यक्रम संचालन गरिनेछन ।
- विपदबाट प्रभावितहरुलाई तत्काल राहत उपलब्ध गराउनका लागि विपद व्यवस्थापन कोषको व्यवस्था गरिनेछ ।

- विपद जोखीमको न्यूनीकरणका लागि खोज तथा उद्धारकर्ता र प्रतिकार्य दलको क्षमता विकासका कार्यक्रमहरु संचालन गर्नुका साथै विपद व्यवस्थापन कोषको व्यवस्थापनमा कोषको वृद्धिका कार्यक्रमहरु गरिनेछ ।
- विपद जोखीम न्यूनीकरणका गर्न आवश्यक श्रोत तथा साधनको व्यवस्थापनका लागि विभिन्न निकायसँग समन्वय गरिनुका साथै संचेतनामूलक कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ ।
- विपद जोखीम न्यूनीकरणका लागि प्रत्येक वडामा विपद प्रतिकार्यदलको गठन तथा क्षमता विकासका कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछन ।
- विपद जोखीममा तत्काल राहतका लागि समयमै खाद्य तथा गैह्रखाद्य सामाग्रीको व्यवस्थापन, सुरक्षित आश्रय स्थलको लागि आवश्यक बजेट तथा कार्यक्रमको तर्जुमा गरिनेछ ।
- विपद जोखीम न्यूनीकरणका लागि समयमै सूचना प्रवाह गर्ने पूर्व सूचना कर्ता (गेज रिडर) हरुको आत्मबल अभिवृद्धिका लागि प्रोत्साहनका कार्यक्रमहरु निरन्तरता दिईनेछ ।
- विपद व्यवस्थानका कार्यक्रमहरुलाई प्रभावकारी रुपमा कार्यान्वयन गर्न सरकारी, गैर सरकारी संघ संस्था तथा नागरीक समाजसँग कार्यमूलक समन्वय तथा सहकार्य गरिनेछ ।
- नदी नियन्त्रणका लागि सवै नदीहरुको विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन (DPR) तयार गरिनेछ ।

संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह र सुशासनमा :

क) सुशासन तथा पारदर्शिता :

- गाउँपालिका तथा गाउँपालिका भित्रका सवै सार्वजनिक निकायहरुको अनुगमन तथा नियमन कार्यलाई संस्थागत गरिनेछ ।
- मिडिया परिचालन/प्रेस रिलिज/प्रेस मिट तथा जनतासँग जनप्रतिनिधि कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- गाउँपालिकाबाट सम्पादन भएका कार्यहरुको सूचना सवैका जानकारीका लागि उपलब्ध गराईनेछ ।
- पारदर्शिता सुशासनलाई संस्थागत गर्नका लागि सञ्चार माध्यम तथा तेस्रो पक्ष मूल्यांकन गराईनेछ ।
- सार्वजनिक सुनुवाई, समिक्षा तथा सामाजिक परिक्षण प्रभाव अध्ययनलाई थप प्रभावकारी बनाईनेछ ।
- सार्वजनिक हित साक्षा सरोकारका सवालहरुको सम्बोधनका लागि सवैसँग समन्वय तथा सहकार्य गरिनेछ ।
- सार्वजनिक जवाफदेहिता तथा उत्तरदायित्वका कार्यक्रमलाई प्राथमिकताका साथ कार्यान्वयन गरिनेछ ।

ख) क्षमता विकास :

- गाउँपालिकाका सेवा प्रवाहलाई जनमैत्री बनाउन गाउँपालिका O&M गरी कर्मचारी व्यवस्थापन गरिनेछ ।
- कैलारी गाउँपालिकाको मानव संसाधन विकास योजना निमार्ण गरिनेछ ।
- प्रभावकारी रुपमा योजनाको कार्यान्वयनका लागि उपभोक्ता समितिका पदाधिकारीलाई अनुशिक्षणका कार्यक्रम संचालन गरिनेछन ।
- समय सापेक्ष रुपमा पदाधिकारी तथा कर्मचारीको कार्य दक्षता अभिवृद्धि कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- स्थानीय स्तरका नागरिक समाजका प्रतिनिधिहरुको क्षमता विकासका लागि बजेट तथा कार्यक्रमको तर्जुमा गरिनेछ
- न्यायिक समितिका पदाधिकारी, सामुदायिक मेलमिलापकर्ता भलमन्सा तथा बडघरहरुको क्षमता विकासका कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरुको उत्प्रेरणा अभिवृद्धिका लागि अध्ययन/अवलोकन तथा कार्यसम्पादनका आधारमा प्रोत्साहन गरिनेछ ।
- गाउँपालिकाको सेवा प्रवाह प्रकृयालाई सहज, दुस्तचुस्त बनाउनका लागि विभिन्न सफ्टवेयरको प्रयोग गरिनेछ ।
- कैलारी गाउँपालिकामा क्षमता विकास तथा सचेतना अभिवृद्धिका कार्यक्रम संचालन गर्ने संस्थाहरुको सुचि तयार गरिनेछ

ग) संस्थागत विकास :

- Project Bank तयार गरी Project Bank मा भएका योजनाको सम्भाव्यता अध्ययन, सर्वे गरी श्रोतले कार्यान्वयन गर्न नसकिने ठूला योजनाहरुको कार्यान्वयनका लागि सम्बन्धित निकायमा अनुरोध गरिनेछ ।
- गाउँपालिकाको सेवा प्रवाहलाई दुस्तचुस्त बनाउनका लागि आवश्यक उपकरण तथा औजारहरुको व्यवस्थापन गरिनेछ ।
- सार्वजनिक खरीद प्रकृयालाई व्यवस्थित गर्न खरिद गुरु योजना निमार्ण गरी खरिद ईकाइ र खरीद सचिवालयको गठन गरी खरीद प्रकृयालाई व्यवस्थित र मितव्ययी बनाईने छ ।

- गाउँपालिकाको सेवा प्रवाहलाई जनमैत्री बनाउनका लागि विद्युतीय प्रणालीहरूको प्रयोग गरिनेछ ।
- गाउँपालिकाको सेवा प्रवाहलाई दुस्तचुस्त बनाउनका लागि आवश्यक उपकरण तथा औजारहरूको व्यवस्थापन गरिनेछ ।
- योजनावद्ध विकास प्रकृयालाई संस्थागत गर्नका लागि विषयगत तथा क्षेत्रगत योजनाहरूको तर्जुमा गरिनेछ ।
- गाउँपालिकाको विकास प्रकृयालाई प्रभावकारी , दिगो तथा व्यवस्थित बनाउनका लागि गाउँपालिकाको श्रोत नक्साकन गरीनेछ ।
- गाउँपालिकाको सेवा प्रवाहलाई जनमैत्री तथा पहुँचयुक्त बनाउनका लागि संस्थागत सुधारका कार्यक्रम कार्यान्वयन गरिनेछन ।
- वडा कार्यालय, विद्यालय तथा स्वास्थ्य संस्थाहरूको सेवालाई सहज तथा जनमैत्री बनाउनका लागि संस्थागत सुधारका कार्यक्रम संचालन गरिनेछन ।

घ) गै.स.स. सहजीकरण तथा नियमन :

- कैलारी गाउँपालिकामा क्रियाशिल गैर सरकारी संघ/संस्थाहरूसँग नियमित समन्वयात्मक बैठक बसी कार्यक्रमको तर्जुमा तथा कार्यान्वयन गरिनेछन ।
- गै.स.स.हरूका कार्यक्रमहरू सहजिकरण र नियमन गर्दै प्रभावकारी बनाउनका लागि गैसस डेक्सको स्थापना गरिनेछ ।
- राष्ट्रिय,अन्तर्राष्ट्रिय गैर सरकारी संस्थाहरूलाई गाउँपालिकाको वार्षिक योजना प्रणालीमा समेट्दै त्यस्ता गै.स.स.हरूको कार्यक्रम र बजेटको पारदर्शीता कायम गर्न जोड दिइनुका साथै गै.स.स.सँग समन्वयात्मक कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- गैर सरकारी संघ/संस्थासँगको समन्वय तथा सहकार्यमा सामाजिक रुपान्तरणका साथै अन्य कार्यक्रमहरू कार्यान्वयन गरिनेछन ।
- समान प्रकृतिका कार्य संचालन गर्ने गै.स.स.सँग समन्वयात्मक रुपमा कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- गै.स.स.का कार्यक्रमहरूको नियमित अनुगमन तथा मूल्यांकन गरिनेछ ।
- गै.स.स.का कार्यक्रमहरूलाई (Onedoor Policy) एकद्वार नीतिबाट संचालन गर्ने नीतिको अंगिकार गरिनेछ ।

ङ) बजेट तथा राजश्व परिचालन :

- सालवसाली दायित्व सिर्जना हुने कार्यक्रमलाई निरुत्साहित गरिनेछ ।
- तालतलैयाहरूको ठेक्का व्यवस्थापन तथा असुली प्रकृयालाई व्यवस्थित र पारदर्शीताका साथ लागु गर्नका निर्माण गरिएको कार्यविधिको प्रभावकारी रुपमा कार्यान्वयन गर्नुका साथै नागरीक समाजलाई परिचालन गरिनेछ ।
- कैलारी गाउँपालिकामा रहेका तालतलैयाहरूको अभिलेखीकरण, EIA (वातावरणीय प्रभाव मूल्यांकन) गरिनुका साथै तालतलैयाको उचित व्यवस्थापन तथा आयमुखी बनाउनका लागि सरोकारवालाहरूसँग समन्वय तथा सहकार्य गरिनेछ ।
- कैलारी गाउँपालिकाका नागरीकहरूको आम्दानीको विश्लेषण गर्दै करका दर तथा दायरामा पुर्नवलोकन गरिनेछ ।
- गाउँपालिकाले लगाएका ठेक्काहरूको व्यवस्थापन गरिनुका साथै आन्तरीक आयको अभिवृद्धिका लागि कार्यदलको गठन गरिनेछ ।
- गाउँपालिकाको आन्तरीक आयको अभिवृद्धिका साथै वित्तिय व्यवस्थापनका लागि राजश्व सुधार योजना कार्यान्वयन तथा मध्यकालिन खर्च संरचनाको निमार्ण तथा कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- स्थानीय राजश्व परामर्श समितिको सिफारिस अनुसार आन्तरिक आयका श्रोतहरूको पहिचान गर्नुका साथै आन्तरिक आयका थप दायरा तथा दर निर्धारण गरिने छ ।
- पेशकी सुन्य नीतिलाई प्रभावकारी रुपमा कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- बजेट तथा कार्यक्रमको तर्जुमा गर्दा सामाजिक न्यायको अवधारणा अनुसार गरिने नीतिलाई अंगिकार गरिनेछ ।
- कर शिक्षालाई प्रभावकारी रुपमा लागु गर्नका लागि कर संचेतनाका कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ ।
- आन्तरीक आयको अभिवृद्धि तथा संकलन र पेशकी बेरुजुको फच्यौटका लागि व्यवस्थित राजश्व शाखाको स्थापना तथा कार्यदलको गठन गरिनेछ ।
- गाउँपालिकाको आन्तरीक आयको अभिवृद्धिका साथै समन्वयात्मक रुपमा कार्यक्रम संचालनका लागि सामुदायिक वन तथा अन्य सरोकारवालासँग समन्वय, सहकार्य गरिनेछ ।
- नेपाल तथा प्रदेश सरकारबाट बजेट सिलिङ्ग अनुसारको श्रोतको सुनिश्चिता नहुने हुदाँ गाउँपालिकाबाट आन्तरीक श्रोतका थप दर दायराको पहिचान गरिनेछ ।